

Wild und Wilde im Herzen Afrikas. Zwölf Jahre Jagd- und Forschungsreisen von Hans Schomburgk. Mit einer Kartenbeilage, 8 Voll- und 103 Textbildern nach Originalaufnahmen von Hans Schomburgk und Mc. Neil und einem Vorwort von Carl Hagenbeck. Egon Fleischel & Co., Berlin 1910.

I dette Værk, der er paa 367 Sider, beskriver Forf. sine Oplevelser og Eventyr i de mange Aar, han har opholdt sig i den mørke Verdensdel, som han har gennemstrefjet lige fra Sydspidsen til op i et Bælte fra Angola til Daressalam. Forf., der, som han selv siger, aldrig havde tænkt paa at udgive sine Erindringer, gør ikke Fordring paa at blive betragtet som geografisk Forsker, hvorfor man ikke maa vente sig systematisk opførte geografiske Data. Derimod findes ikke saa faa Oplysninger af geografisk og etnografisk Natur lejlighedsvis indflettede i Rejsebeskrivelsen, som Geograferne vil være ham taknemlig for. Han begynder som ganske ung Mand sin Løbebane med en Ansættelse i Natal Mounted Police, gaar derefter igennem Sydafrika fra East London over Kimberley ad Banen til Bulowayo, derefter til Fods, undertiden pr. Muldyr, Æsel eller Cycle, til det saakaldte Wa Lunda Land, der ligger imellem Zambesis og Kongos Tilløb. Fra Wa Lunda gaar han mod Vest over i Angola og færdes nu i et Bælte mod Øst over Kasoma, imellem Moero- og Bangveolo Søerne, Tanganjika- og Njassa Søerne og Tysk Østafrika til Kysten. Forf. Hovedopgave er Jagt, og da især Jagt paa Elefanter, men ogsaa Flodheste, Antiloper, Næsehorn, Løver, Leopardter, Hyæner, Aber, Giraffer, Krokodiller, Kæmpeslanger og talrige andre Dyr falder for den dristige Jægers Bøsse. Hans Beskrivelse af disse oftest farlige Jagter er særdeles livlig og fængslende, og skønt man undertiden generes noget af det idelige »legte ich zur Strecke« læser man dog Bogen som en spændende Roman. Man faar her rigtig Indtryk af, hvilken fænomenal Mængde Vildt disse Dele af Afrika huser; det ligefrem vrimler af denne Verdensdels særegne kæmpemæssige Størvidt, trods det, at der fra de mange europæiske Stationer, som Forf. giver os Oplysning om, selvfølgelig nedlægges en god Del imellem Aar og Dag.

Der høres undertiden det Udsagn, at nu er der snart ikke flere Løver eller Elefanter i Afrika, men dette Udsagn gør Forf. grundig til Skamme.

Med korte Mellemrum støder han paa Dyrenes Konge, der næsten synes mindre farlig end Elefanten, og den sidste møder han idelig i større eller mindre Flokke, nedlægger en betydelig Del og fører endog en ung Elefant med sig hjem til Hagenbecks Dyrepark. Skønt Forf. paa sine Ekspeditioner anretter ikke ringe Blodbad, skyder han dog med en Jægers Fornuft, og hvad mere er, han giver en Mængde interessante Oplysninger om de Dyrs Liv, han eftertragter. Samtidig med Jagten opruller han for os et Stykke afrikansk Dyregeografi, som ikke alene Jægere, men ogsaa Zoologer kan have Glæde af at læse. Man faar ved Læsningen af Bogen et godt Begreb om de mærkelige skyggeløse afrikanske Skove, de høje Græsstepper, den usunde Regntid, hvorunder Evropæerne lider meget. Endvidere er det ganske interessant at se, hvor mange Evropæere, der nu færdes her i disse for kort Tid siden oplukkede Egne; man har i Virkeligheden trindt om i Landet europæiske Bopladser med ret korte Mellemrum, flere Steder er Vejene saa godt anlagte, at de meget vel kan befares med Cycle.

Det er naturligvis sin Sag at gaa i Forf.'s Fodspor paa hans utallige og farlige Jagtekspeditioner udenfor Hovedruterne, noget andet at gaa, om man saa kan sige, lige ud ad Landevejen fra Vest til Øst igennem Sydafrika. Det sidste synes nu ikke mere at være noget uoverkommeligt Foretagende, saa det burde vel snart være en almindelig Studierute for geografiske Studerende.

Til Slut skal bemærkes, at Bogen er forsynet med mange gode Illustrationer efter Forf.'s Øjebliksfotografier af Dyreverdenen, og at det vistnok bør anbefales Folk af Handelsstanden at læse slige Værker, der giver Indblik i de store upløjede Terræns, som i vore Dage gøres tilgængelige for europæisk Foretagsomhed. Som et Kuriosum kan nævnes, at den vældigste Elefantjæger, Forf. traf paa sine Rejser, var en dansk Mand ved Navn Larsen.

Ole Olufsen.

Das Mittelmeer. Hafenplätze und Seewege nebst Madeira, den Kanarischen Inseln, der Küste Marokkos, Algerien und Tunesien. Handbuch für Reisende von Karl Bædeker. Leipzig 1909. Mit 37 Karten und 49 Plänen.

I gamle Dage søgte Folkeslagene fra alle Verdenshjørner hen til Landene omkring Middelhavet